

**- Pozitivan iskorak u pridruživanju Evropskoj uniji –
Inicijativa o upućivanju policijskih službenika iz BiH**

U skorije vrijeme, BiH bi mogla napraviti pozitivan iskorak na međunarodnom planu upućivanjem policijskih službenika iz BiH u misije koje se provode pod okriljem Evropske unije. Prema najavama koje dolaze iz Ministarstva sigurnosti BiH, realno je očekivati da bi se do kraja ove godine naši policajci mogli pridružiti svojim kolegama iz drugih zemalja u civilnim misijama koje provodi Evropska unija. To bi predstavljalo veoma pozitivan signal zvaničnicima EU o nastojanjima BiH da ostvari daljnji pomak ka približavanju EU, te ujedno pozitivan presedan u odnosu na pojedine zemlje regiona.

Inicijativa za ovaj vid saradnje sa EU u biti je realizacija vanjsko-političkih aktivnosti Predsjedništva BiH koje je početkom 2011. godine na 7. redovnoj sjednici donijelo "Odluku o pokretanju postupka za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, o uspostavi okvira za učesće Bosne i Hercegovine u operacijama Evropske unije za upravljanje krizama."¹ Može se reći da je sprovođenje odluke o participaciji naših predstavnika u civilnim misijama EU naišlo na odobravanje i kod domaćih i kod međunarodnih predstavnika.

¹<http://www.predsjednistvobih.ba/zaklj/sjed/1/Template.aspx?cid=15771,3,1> posljednji pristup 15. april 2012.

Podsjećamo da je prva Policijska misija Evropske Unije (EUPM) raspoređena 1. januara 2003. godine upravo u Bosni i Hercegovini, kao nasljednik UN-ove međunarodne policijske misije. Ona je također bila i prva misija uspostavljena u okviru Evropske politike za odbranu i sigurnost (ESDP).² Glavni ciljevi ove misije bili su usmjereni u oblastima od značaja za proces stabilizacije i pridruživanja BiH EU, a naročito u oblastima borbe protiv organizovanog kriminala i policijske reforme u cilju uspostave "održive, profesionalne i multietničke policijske službe koja bi djelovala u skladu s najboljim evropskim i međunarodnim standardima."³

Osim policijskih misija, kapaciteti Evropske unije dobrim dijelom su usmjereni i na misije humanitarnog karaktera i akcije održavanja mira. U dosadašnjem periodu, Evropska unija je pokrenula ukupno 25, što vojnih, što civilnih misija⁴. Za dvanaest misija koje su bile raspoređene na tri različita kontinenta (Evropu, Aziju i Afriku) okončan je mandat. Preostale misije upravljanja krizom se protežu od "Zapadnog Balkana, u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, kroz istočnu Evropu u Gruziji i Moldaviji, na Bliskom Istoku na Palestinskim

² Promjenama nastalim usvajanjem Lisabonskog ugovora ovaj naziv je promjenjen u EU Zajedničku sigurnosnu i odbrambenu politiku EU CSDP.

³ <http://www.dei.gov.ba/dokumenti/?id=4593> posljednji pristup 15. april 2012.

⁴ <http://foreignpolicyblogs.com/2012/01/18/csdp-challenges-for-2012/> posljednji pristup 10. april 2012.

teritorijama, do Afrike u Demokratskoj Republici Kongo.”⁵ Tri misije su vojnog karaktera a ostalih deset su civilne misije upravljanja krizom.⁶

Mirovne misije civilnog i vojnog karaktera u hladnoratovskom periodu uglavnom su provođene pod okriljem Ujedinjenih nacija, najveće međunarodne svjetske organizacije koja je iste ustanovile kao legitimni instrument za uspostavljanje i očuvanje mira i sigurnosti u svijetu. U posljednje vrijeme svjedoci smo da se slične međunarodne aktivnosti vezane za održavanje i izgradnju mira i sigurnost provode i od strane NATO-a, EU i pojedinih regionalnih unija i saveza.

U dosadašnjem periodu policijski službenici iz BiH uzeli su učešće u civilnim misijama UN-a različitog karaktera. O tome svjedoči i podatak da je “u mirovnim operacijama UN-a od 2000. godine do danas učestvovalo oko 155 policijskih službenika iz BiH.”⁷ Trenutno, policijski službenici iz BiH aktivno učestvuju u misijama koje provodi UN u Liberiji, Južnom Sudanu, Kipru, Istočnom Timoru i Haitiju. Navedenim primjerima želimo istaći da je u dosadašnjem periodu angažman policije u BiH značajno

⁵ <http://foreignpolicyblogs.com/2012/01/18/csdp-challenges-for-2012/> posljednji pristup 10. april 2012.

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/eeas/security-defence/eu-operations?lang=en> posljednji pristup 10. april 2012.

⁷ <http://www.vijesti.ba/vijesti/bih/80207-BiH-postala-jedan-graditelja-mira-svijetu.html> posljednji pristup 12. april 2012.

prepoznat u misijama UN-a, kao i vojske u operacijama pod okriljem NATO-a.

No, ono što će u odnosu na dosadašnje aktivnosti predstavljati novinu, kako za državu BiH, tako i za njene policijske strukture, je mogućnost da iste budu uključene i u misije civilnog karaktera koje predvodi Evropska unija. Iz Ministarstva sigurnosti BiH poručuju da postoje realna očekivanja da se saradnja na ovom planu ubrzo i ostvari. Tako Bakir Dautbašić, sekretar Ministarstva sigurnosti BiH u izjavi za medije potvrđuje da “postoji očekivanje da će do kraja ove, 2012. godine Bosna i Hercegovina imati sporazum sa Evropskom unijom i da će već u ovoj godini uputiti prve policajce u mirovne misije pod zastavom EU.”⁸

Također, i predstavnici EUPM-a u BiH su vrlo optimistični kada je u pitanju priključenje policijskih službenika iz Bosne i Hercegovine misijama koje provodi Evropska unija. U periodu kada se približava okončanje višegodišnjeg mandata EUPM-a u BiH (misija se okončava u junu tekuće godine), Stefan Feller, šef Policijske misije EU u BiH naglašava da “BIH posjeduje kapacitet za doprinos misijama EU koje se odnose na civilno upravljanje u kriznim situacijama, u ovom

⁸ <http://www.vijesti.ba/vijesti/bih/80207-BiH-postala-jedan-graditelja-mira-svijetu.html> posljednji pristup 12. april 2012.

momentu s pozicije takozvane treće liste zemalja, a kasnije i kao članica EU.”⁹ Drugim riječima, to nam govori da je međunarodna integracija od ključne važnosti za BiH, što je u ovom slučaju prepoznato od strane EUPM-a.

Prethodne konstatacije upućuju na činjenicu da postoji čvrsto opredjeljenje domaćih i međunarodnih zvaničnika da Bosna i Hercegovina preuzme veću ulogu na međunarodnoj sceni. Angažman policajaca u civilnim misijama EU je još jedan pozitivan iskorak za zemlju koja je donedavno bila korisnik međunarodne vojne i civilne pomoći, ka zemlji koja želi poboljšati svoj kredibilitet i uložiti dodatne napore da postane članicom Evropske unije. Također, pozitivno je i što država BiH ovim humanim činom još jednom pokazuje svoju spremnost da doprinese očuvanju međunarodnog mira i sigurnosti.

Ujedno, ovaj novi vid saradnje predstavlja i šansu za BiH da njeni policajci dokažu svoju profesionalnost, sposobnost i znanje koje su stekli u procesu reformi, a samim time doprinesu toliko potrebnoj afirmaciji BiH na međunarodnom planu.

⁹ <http://www.vijesti.ba/vijesti/bih/80207-BiH-postala-jedan-graditelja-mira-svijetu.html> posljednji pristup 12. april 2012.

Centar za sigurnosne studije
Centre for Security Studies

Branilaca Sarajeva 13/I, 71000
Sarajevo, Bosnia and Herzegovina
Tel: +387 33 262 455/ 262 456
Fax: +387 33 223 250
E-mail: info@css.ba
www.css.ba

Think Tank Fund
Open Society Institute

Oktober 6. utca 12.
Budapest, 1051 Hungary
Tel: +361 882 3244
Fax: +361 882 3101
www.soros.org/thinktank